

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Vrbicariæ autem Diœceseos Episcopos ordinatos ab Episcopo Rom.
docetur è Celestino. Metropolitanani in Vrbicaria Diœcesi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

caput, ut synodus se sisterent Episcopi apud eum cujus arbitratu ordinati erant. Vnde profectum est ut pertinere ad alicujus Concilium, vel ad consecrationem, promiscuè & passim dicantur Episcopi qui à Primatibus suis pendent. Hinc est quòd Iustinianus

Nov. 117. c. 4. *Novellam synodalem sibi maxime...*

Photius T. 8. Nomoc. c. 8. *Photius in Nomocanone...*

Balsam in Supplem. ad canon. Synod. in Trullo.

Ambros. ep. 81. & alibi. Gregor. lib. 6. ep. 14.

Gregor. lib. 2. epist. 11. c. Illud est. 11. q. 1. c. Pudenda. 14. q. 1. Vide lib. 6. cap. 4. §. 7.

Novella sua secundum Canones statuat convenire apud beatissimos Patriarchas illos qui ab ipsis ordinati sunt, & qui non habent jus alios Episcopos ordinandi: ut apud sanctissimos Metropolitanos cujusque provincie eos qui ab eis sunt ordinati. Quam Constitutionem ita Photius in Nomocanone interpretatur, ut Metropolitanorum synodos apud Patriarchas, & Episcoporum apud Metropolitanos cogendas esse dicat. Ex qua Photij explicatione colligitur elegans restitutio in contextu Novellæ Iustinianæ, deletâ particulâ *ut*, ut descripti sint Metropolitanis his verbis: *Ij qui à Patriarchis ordinati sunt, & habent jus alios ordinandi.* Alioqui si negationem retineas, nullus erit verborum illorum sensus.

Non enim moror Balsamonis explicationem, qui de Archiepiscopis & Metropolitanis, quibus nulli subsunt Episcopi, Iustiniani Novellam interpretatur. Nondum enim invaluerat nupera illa & à posterioribus Principibus Græcorum excogitata Archiepiscoporum dignitas, qui à Metropolitanarum synodo resecti, nullis Episcopis præerant. qua de re alibi. Porro cum superius synodorum conventum tam Urbicariæ Diœceseos, quàm Italicæ, speciali jure ex antiqua consuetudine Romæ sæpe habitum demonstraverimus, quid aliud inde consequi potest, quàm Episcopos earum provinciarum ab Episcopo Romano, aut ejus decreto, ordinatos fuisse? Hæreo in Episcopis Italicæ Diœceseos, quibus manum impostam in Mediolanensi provincia ab Ambrosio docent ejus epistolæ, & idem ab Aquileiensi usurpatum. Nec mirum, cum Italica illa synodus ad Romanam Aureliani Principis tempore accesserit, ut antè dicebamus, ideòque par. erat jus integrum servari Metropolitanis in suos Episcopos. Sanè de ipsis Metropolitanarum sedium Episcopis in Italica Diœcesi, decreto Romani Pontificis ad manus impositionem venisse tentari posset è Pelagio & Gregorij Regesto, qui auctoritatem ordinandæ Mediolanensis & Aquileiensis Ecclesiæ suæ sedi ex antiqua consuetudine vindicant, quamvis non me lateat quid possit in contrarium dici.

IV. De Urbicariæ autem Diœceseos Episcopis, qui ab ipsa nascentis Ecclesiæ origine se Urbis synodo sstebant, dubitare non sinit Celestinus Pontifex, qui Apuliæ & Calabriae ordinationes sibi arrogat: Au-

divimus quasdam propriis destitutas rectoribus civitates, Episcopos sibi petere velle de laicis, tantumque fastigium tam vile credere, ut hoc his, qui non Deo, sed seculo militaverunt, estiment nos posse conferre, non solum malè de suis Clericis, in quorum contemptum hoc faciunt, judicantes, sed de nobis pessimè, quos credunt hoc posse facere, sentientes. Itaque non solius Metropolitanis Episcopi, sed omnium Episcoporum per illas provincias constitutorum ordinationes sibi asserit. Metropolitanis Episcopi mentionem feci; quia viris eruditus assentiri non possum, qui provincias istas Metropolitanis destitutas fuisse putant, cum vera ratio in contrariam sententiam impellere debeat. Etenim cuique provincie suus præesse debet Metropolitanus; ut decrevit Nicæna Synodus, & Innocentius atque Leo suis Decretis sanxerunt. Si ergo in provinciarum censum Campaniam, Calabriae, Apuliam, Brutios, Siciliam, & Sardiniam alciverimus, confecta erit probatio. Atqui Athanasius Campaniam, Apuliam, & Calabriae iis provinciis annumerat quæ ejus communionem retinuerant. De Apulia liquidò Innocentius his verbis: *Innocentius Agapeto, Macedonio, & Mariano Episcopis Apulis. Multa in provincia vestra contra canones ecclesiasticos decretaque majorum usurpari à plurimis, & relationes diversorum & suggestiones fidsissime retulerunt.* Idem Episcopis per Brutios literas suas dedit. Calabriae, Siciliae, Sardiniae Metropolitanos videre est in Gregorij regestis, & provinciarum Campaniæ, Calabriae, Brutiorum, & Siciliae Episcopos in subscriptionibus epistolæ synodice illius Concilij quod ab Agathone habitum est Romæ. Non me latet quin objici possit non fuisse perpetuum ut singulis provinciis civilibus, quæ aliquando angustissimis limitibus sinebantur, sui præessent Metropolitanis; imò verò in dicta Concilij Romani synodica epistola Picenum & Tusciam inter provincias Italiæ describi, quarum tamen maxima portio in ordine ecclesiastico à Romana metropoli penderet. Sed illud non impedit quin extra Romanam metropolim, cujus fines ex veteri Notitia & ex Athanasio descripsimus, necessariò assignandæ sint aliæ metropoles. Restant enim in Italia continenti quatuor provincie, Campania scilicet, quæ à Consulari, Samnium, quod à Præside regebatur, Apulia, cum adjuncta Calabria, quæ Correctori suberat; & Brutia, cum Lucania, quæ alteri Correctori parebat. Ex Insulis, Sicilia erat sub Consulari, Sardinia, & Corsica, sub suis singulæ Præsibus. Quin Siciliae administrationem ecclesiasticam

Celestinus metropolitanis Episcopis per Apuliam & Calabriae constituit.

Nic. Syn. c. 1. Phot. in Nomoc. c. 8. Leo in Decret. c. 31. & in ep. 11. c. 4.

Athan. in ep. ad solim.

Innoc. in ep. ad Apulos.

Idem ad Brutios.

Gregor. in regestis Ep. syn. Concil. Rom. sub Agathone. in Actis Concilij facti.

cam obtineret Metropolita Syracusarum, dubitare non sinit epistola Constantini Imperatoris ad Chrestum Syracusanum, apud Eusebium, neque de Calaritano Episcopo Sardiniae Metropolita Theoderus. Capuam verò Campaniae metropolim fuisse disertis verbis testatur Athanasius: quae tamen minuta capite pristinam dignitatem circa annum DCCCCLXX. recuperavit, beneficio Ioannis Papae. Urbem autem Rhegium, quae in Brutia sita est, metropoleos dignitate ornatam fuisse discimus ex Notitia veteri Ecclesiae Constantinopolitanae; quae inter metropoles avulsas à Romana Diocesi, Syracusas recenset, atque Rhegium, ex Italiae provincis. Non est tamen dissimulandum, in eadem Diatyposi seu laterculo provinciarum, Metropolitam Rhegij collocatum esse in ordine trigesimo secundo Metropolitanarum qui à sede Constantinopolitana pendent, in scriptumque Calabriae Metropolitam; cum tamen, ut dixi, Rhegij civitas sita sit in provincia Brutiae. Vnde nolim aliquis colligat mendum irrepsisse in textum, sed innovationem factam fuisse in provinciarum Italiae inferioris appellatione & tributione. Perseverabat adhuc, Agathonis Papae temporibus, provinciarum Calabriae & Brutiae antiqua distinctio. Etenim in subscriptionibus epistolae synodicae Concilij Romani recensentur inter Episcopos provinciae Calabriae, Locrensis, Tarentinus, Thurinus, Taurianus, Tropeianus, Vibonensis, & Hydruntinus in contextu Graeco melius quam in contextu Latino, ubi provinciae Brutiorum adscribitur. Inter Episcopos verò provinciae Brutiorum annumerantur Consentinus, Crotonensis, Scyllacensis, & Tempusanus. Sed quadraginta sex posthac annis, pars illa Italiae quae ab Imperatoribus Constantinopolitanis retenta est, Calabriae nomen est indepta. Quod probatur eximè duobus testimoniis Hadriani, & Eginhardi. Hic enim ait Carolum Magnum obtinuisse Italiam totam, quae ab Augusta Praetoria, usque in Calabriae inferiorem, in qua Graecorum & Beneventanorum consistat esse confinia. Beneventum est urbs primaria Samnij, cuius Ducatus portio quaedam Apuliae & Lucaniae fortasse erat adjuncta. Ceterum Calabriae nomine tunc Brutia, Lucania, Apulia, & Calabria specialiter dicta, significabantur. Similis huic locus apud Hadrianum I. qui ad Carolum scripsit, Adalgisum Ducem accessisse ad Missos Imperatoris (scilicet Graeci) in partibus Calabriae, juxta confinium Ducatus Beneventani. Hinc factum ut in Diatyposi Graeca, Rhegium dicatur metropolis

Calabriae; quamvis pertineat ad provinciam Brutiae, non autem ad Calabriae specialiter dictam. Duodecim autem episcopatus huic metropoli adscripti in illa Diatyposi, partim siti sunt in Brutia, ut Consentiae, Crotonae, Scyllacij, qui provinciae Brutiae accensentur in synodica Concilij Romani sub Agathone; partim siti sunt in Calabria, ut Locrensis, Vibonensis, Taurianus, & Tropeianus, qui inter Episcopos Calabriae describuntur in dicta epistola. In Calabria antiqua, & in Apulia, duae metropoles excitatae videntur à Graecis post tempora Leonis Isauri, Hydruntina scilicet, & Sanctae Severinae. Earum meminuit Diatyposis Leonis Philosophi, quae nupero Graecorum invento nullum episcopatum Hydruntinae subijcit; sanctae Severinae verò Metropoli, quae Calabriae quoque dicitur, quatuor episcopatus submittit, quorum unus est Acherontinus in Apulia. Ea tempestate ceteri episcopatus, ut Barenfis, Brundusinus, alique in Apulia, distracti erant ab Imperio CP. per Ludovicum II. Imperatorem, Lotharij filium. Si Notitia vetus provinciarum Italiae in manus nostras incidisset, certiore antiquae dispositionis ecclesiae descriptionem dedissemus. Interim quod ad praesens institutum attinet, certum est comparisonem Alexandrini Episcopi, cum Romano non ruituram, etsi pauciores Metropolitanos in Diocesi Urbicaria constitueremus; cum ea comparatio in eo praecipue versetur, quod utriusque Dioceses suas pleno jure administrarent.

V. Ordinationes verò eo modo ab Episcopo Romano in iis provinciis celebratas, quem sequebatur Alexandrina Ecclesia, necesse est, nempe ut electis Cleri & populi consensu Episcopis, Metropolitanis primum accederet auctoritas, deinde ad ejus Relationem Decretum apostolicae sedis interponeretur. Eo jure usos fuisse Metropolitanos Aegyptiacae Dioceseos docebat Synesius. Et hunc morem servatum in Diocesi Illyricana Occidentalis Ecclesiae docet Leo Pontifex in epistola ad Anastasium Thessalonicensem Episcopum, illius Dioceseos praefectum; cui vices suas Leo delegarat, ut sedis Thessalonicensis dignitas, apostolicae auctoritate auferretur: *De persona autem consecrandi Episcopi, & de Cleri plebisque consensu, Metropolitanus Episcopus ad fraternitatem tuam referat, quodque in provincia bene placuit scire se faciat, ut ordinationem rite celebrandam tua quoque firmiter auctoritas, quae rectis dispositionibus nihil morae aut difficultatis debeat afferre, ne gregibus Domini dñi*

D

Leo in epist. ad Anast. Thessal. & in Decret. c. 36.

Epistola Constantini Imperatoris ad Chrestum Syracusanum

Falsch. l. r. c. v. Theod. lib. 2. c.

Athanas. ep. ad sol. Leo Officium.

Diatyposis Leonis Philostorgij.

Nic. Syn. 3. lib. 10. Leo in Decret. 1. & in ep. 11. c.

Athanas. in ep. ad sol.

Innoc. in ep. ad Apulios.

dem ad Basilium.

Anno 680. In synodica epist. Concilij Rom. sub Agathone. Ad. iv. 632. syn.

ergo. in epist. p. syn. Const. 1. sub Agathone. in Acta Concilij 1. c.

Anno 726.

Epist. in Vita Caroli.

Hadrianus I. ep. ad Carolum in Codice Constantini.